

[Jes Lunde]

Det er økologisk uholdbart, at vi i produktion og samhandel har indrettet os på et så stort forbrug af brændstof. Vi kan i dag finde på at transportere lammekød fra New Zealand til Danmark, og det går simpelt hen ikke. Energiforbruget vejer for lidt i regnestykkerne. Verdenshandelen og transportmængden er gået over gevind, og vi er globalt nødt til at tilskynde mere til at producere tingene, hvor de skal forbruges. Det er dermed en økologisk nødvendighed, at energipriserne sættes meget betydeligt i vejret.

Afgifterne skal også lægges med langt større vægt på produkter, som vi helt unødvendigt og ofte imod vores vilje får alt for meget af, f.eks. emballage og reklamer. Vi har allerede en afgift på engangsservice, men vi mangler en afgift, der kan begrænse mængden af emballage effektivt. Der ligger en vis begrænsende effekt i affaldsafgiften, men den er for lav som generelt påvirkningsmiddel, og derfor er der brug for en mere specifik afgift.

Også afgift på jomfruelige papirfibre må overvejes for at tilskynde til et øget forbrug af returpapir, så vi sparer på miljøbelastningen med hensyn til både energiforbrug, vandforbrug og udledning af organisk stof i spildevandet.

Hertil kommer de områder, hvor vi skal passe på begrænsede ressourcer, som f.eks. rent vand, der om nogle år kan blive en mangelvare.

Som det næste punkt har vi alle de uønskede stoffer. På nogle områder er de produktionsmæssige alternativer så funktionsklare, at det rigtige er at lave et forbud, som f.eks. vedrørende freon. SF ønsker sig en tilsvarende strategi for udfasning af tungmetallerne bly, cadmium og kviksølv, byggende på et forbud inden for en begrænset tidsfrist, så producenterne får et uomgængeligt signal om at udvikle en renere teknologi.

Men for mange andre stoffers vedkommende er den rigtige vej en højere miljøafgift, der øger prisen, så man opnår en større sparsommelighed og et incitament til at udvikle alternative produktionsmetoder. Det gælder, så vidt vi kan se, bl.a. for kunstgødning, sprøjtemidler, fosfor og den slags ting, som vi har et alt for stort forbrug af i dag.

Andre afgifter eksisterer i dag, men er udformet for lidt miljøvenligt. Det gælder f.eks. regi-

streringsafgiften på biler, der skal omlægges, så der tages hensyn til de enkelte køretøjers miljøbelastning. Det vil give en klar tilskyndelse til at satse på mindre forurening, både hos forbrugerne og hos bilfabrikkerne, hvor mange tekniske muligheder for mindre forurening ifølge direktørerne slet ikke realiseres i dag, fordi efterspørgslen ikke er indrettet på det.

Ud over de direkte økologiske skatter, som vi skal have langt flere af, er der også grund til at gå igennem det øvrige skattesystem for at se, om miljøhensyn bliver tilgodeset.

Et eksempel på, at det ikke er tilfældet, er den hårde beskatning af reparation og vedligeholdelse set i forhold til et alternativ, hvor man kasserer og køber nyt.

Der er noget meningsløst i, at det ikke kan betale sig at reparere mange ting. Ure, radioer, båndoptagere osv. skal vi efterhånden bare smide væk, når de går i stykker, fordi det er uforholdsmæssigt dyrt at reparere dem. Det er økologisk set en gal synsvinkel. Det giver store affaldsmængder og et langt større træk på ressourcerne, end der ellers var grund til. Både momsen på reparationer og skatten på arbejds lønnen må nødvendigvis ned for at ændre forholdet.

Efter SF's opfattelse bør der også indføres en skat på forbrug ud over et vist basisforbrug. Forbrug beskattes i dag via momsen, men her er problemet jo, at vi ikke kan indføre et bundfradrag ude ved kasseapparaterne, og derfor må vi gå en anden vej og se på den idé, der kaldes for direkte forbrugsskat. Ideen er at beskatte den del af indkomsten ud over et vist niveau, som ikke spares op, og formueforbrug. Herved får vi et billede af privatforbruget, og når vi så trækker et vist basisforbrug fra, hvor vi justerer for, hvor mange børn man har, har vi det forbrug, der godt kan tåle en ekstra beskatning, fordi de berørte åbenbart har råd til det, og til gengæld kan vi i stedet for nedsætte beskatningen på arbejdskraften, på indkomsterne.

Den direkte forbrugsskat har for SF at se en række kvaliteter. Den er for det første fordelingspolitisk retfærdig. Den lever pr. definition op til kravet om, at der er en skatteevne, da der kun sker en beskatning af forbrug ud over det normale. Den beskatter hidtil ubeskattede indkomster, hvis de forbruges, f.eks. kursgevinster og andre ubeskattede kapitalgevinster. Den